

NÂNG CAO CHẤT LƯỢNG GIÁO DỤC ĐẠI HỌC TRONG HỌC VIỆN CHÍNH TRỊ KHU VỰC I - HỌC VIỆN CHÍNH TRỊ QUỐC GIA HỒ CHÍ MINH

NGUYỄN THỊ QUẾ ANH

Học viện Chính trị Khu vực I

Email: nguyenqueanh1969@gmail.com

Tóm tắt: *Đổi mới căn bản, toàn diện giáo dục đại học, tạo nguồn nhân lực chất lượng cao là mục tiêu hàng đầu của giáo dục Việt Nam trong giai đoạn hiện nay. Trước những thay đổi của môi trường xã hội và kinh tế đất nước, mục tiêu này đang tạo thách thức mới cho các cơ sở đào tạo hệ đại học. Để vượt qua mọi thách thức trong phát triển, hội nhập, khẳng định vị trí đào tạo nguồn nhân lực trí thức chất lượng cao, góp phần vào sự tăng trưởng và phát triển kinh tế đất nước, hòa nhịp chung trong bước chuyển đổi mới của toàn hệ thống giáo dục Việt Nam, đặc biệt là bước chuyển tích cực trong đào tạo hệ đại học, Học viện Chính trị Khu vực I nhanh chóng bước vào lộ trình nâng cao chất lượng giáo dục đại học bên cạnh việc nâng cao chất lượng hệ cao cấp lý luận chính trị. Bài viết trình bày đến các yếu tố tác động trực tiếp đến chất lượng giáo dục đại học, đồng thời có những câu hỏi mở, trăn trở về hướng nâng cao chất lượng giáo dục đại học tại Học viện Chính trị Khu vực I trước chủ trương phân tầng đại học, trước cuộc cách mạng công nghiệp 4.0 của giáo dục Việt Nam trong thế kỉ XXI.*

Từ khóa: *Chất lượng đào tạo; hệ đại học; nguồn nhân lực chất lượng cao; lý luận chính trị.*

(Nhận bài ngày 11/4/2017; Nhận kết quả phản biện và chỉnh sửa ngày 15/5/2017; Duyệt đăng ngày 25/5/2017).

1. Đặt vấn đề

Chất lượng giáo dục đại học hiện nay trở thành vấn đề sống còn, quyết định sự thành bại của một quốc gia trong hội nhập kinh tế tri thức toàn cầu. Nghị quyết số 29-NQ/TW, từ năm 2013 về Đổi mới căn bản, toàn diện giáo dục và đào tạo, đáp ứng yêu cầu công nghiệp hóa trong điều kiện kinh tế thị trường định hướng xã hội chủ nghĩa và hội nhập quốc tế có hướng đến mục tiêu “tập trung đào tạo nhân lực trình độ cao, bồi dưỡng nhân tài, phát triển phẩm chất và năng lực tự học, tự làm giàu tri thức, sáng tạo của người học. Hoàn thiện mạng lưới các cơ sở giáo dục đại học, cơ cấu ngành nghề và trình độ đào tạo phù hợp với quy hoạch phát triển nhân lực quốc gia; trong đó có một số trường và ngành đào tạo ngang tầm khu vực và quốc tế. Đa dạng hóa các cơ sở đào tạo phù hợp với nhu cầu phát triển công nghệ và các lĩnh vực, ngành nghề; yêu cầu xây dựng, bảo vệ Tổ quốc và hội nhập quốc tế.” Mục tiêu này là thách thức lớn đối với hầu hết các cơ sở đào tạo đại học tại Việt Nam trong giai đoạn mới.

Học viện Chính trị Khu vực I hiện nay đào tạo hệ đại học chính trị 4 năm và hệ văn bằng hai đại học chính trị hai năm cho ba chuyên ngành: Chính trị học, Tổ chức, Kiểm tra. Để đến gần hơn với mục tiêu giáo dục đại học, các cơ sở đào tạo đại học tại Việt Nam nói chung, Học viện Chính trị Khu vực I, Học viện Chính trị Quốc gia Hồ Chí Minh nói riêng quan tâm đặc biệt đến việc nâng cao chất lượng đào tạo hệ đại học. Những yếu tố nào có liên quan và ảnh hưởng trực tiếp đến chất lượng đào tạo đại học? Làm thế nào để nâng cao được chất lượng dạy học đại học? Làm sao để có sản phẩm đào tạo đại học tốt, đáp ứng được nhu cầu và mong đợi của xã hội? Làm thế nào để mỗi sản phẩm - con người - sau đào tạo đại học

đều trở thành một nhân tố trí thức bậc cao đáp ứng được đòi hỏi chung tay phát triển và dựng xây, bảo vệ Tổ quốc và hội nhập quốc tế?... Đây là những câu hỏi nêu vấn đề hoàn toàn mở khiến bất cứ một nhà giáo có trách nhiệm, tâm huyết với dạy học đại học đều canh cánh và nỗ lực tìm kiếm giải pháp suốt những năm tháng làm nghề. Giải quyết được những câu hỏi này liệu đã là cứu cánh cho nâng cao chất lượng giáo dục đại học? Bài viết này bước đầu xác định các yếu tố có liên quan và liên quan trực tiếp đến chất lượng giáo dục đại học để đọc giả và các nhà giáo, các nhà khoa học quan tâm có thêm góc nhìn, đánh giá và tạo ra những thay đổi phù hợp trong tiến trình đổi mới toàn diện giáo dục Việt Nam.

2. Các yếu tố liên quan đến việc nâng cao chất lượng giáo dục đại học tại Học viện Chính trị Khu vực I

Chất lượng giáo dục đại học là một khái niệm đa chiều bao quát tất cả các chức năng và quá trình đào tạo đại học. Nó là kết quả của quá trình đào tạo ở bậc Đại học phản ánh ở các đặc trưng về phẩm chất, giá trị nhân cách và giá trị sức lao động hay năng lực hành nghề của người tốt nghiệp tương ứng với mục tiêu, chương trình đào tạo của các ngành, nghề cụ thể. Nâng cao chất lượng giáo dục đại học của các cơ sở đào tạo đại học trong đó có Học viện Chính trị Khu vực I thực chất là việc nâng cao, phát triển nguồn nhân lực chất lượng cao, quan trọng nhất cho đất nước. Bài viết này đề cập tới các yếu tố liên quan trực tiếp tới chất lượng giáo dục đại học tại Học viện Chính trị Khu vực I.

2.1. Chương trình dạy học đại học tại Học viện Chính trị Khu vực I

Chương trình giáo dục đại học không chỉ là việc trình bày mục tiêu cuối cùng và bảng danh mục các nội dung giảng dạy. Chương trình giáo dục đại học vừa cụ

thể vừa bao quát, kết hợp mở rộng và chuyên sâu trong dạy học. Nó gồm bốn bộ phận cấu thành: mục tiêu học tập; phạm vi, mức độ và cấu trúc nội dung học tập; các phương pháp, hình thức tổ chức học tập; cơ chế và tiêu chí đánh giá kết quả học tập. Cấu trúc của chương trình gồm hai phần chính: 1/ Hình dung trước những thành tích mà người học sẽ đạt được sau một thời gian học tập; 2/ Cách thức, phương tiện, điều kiện để mong muốn đó trở thành hiện thực. Điều 41, Luật Giáo dục Việt Nam năm 2005 ghi rõ: “Chương trình giáo dục đại học thể hiện mục tiêu giáo dục đại học; quy định chuẩn kiến thức, kĩ năng, phạm vi và cấu trúc nội dung giáo dục đại học, phương pháp và hình thức đào tạo, cách thức đánh giá kết quả đào tạo đối với mỗi môn học, ngành học, trình độ đào tạo của giáo dục đại học, bảo đảm yêu cầu liên thông với các chương trình giáo dục khác”. Như vậy, thành phần cơ bản của một chương trình giáo dục đại học sẽ là: nhu cầu đào tạo; mục đích, mục tiêu đào tạo; nội dung đào tạo; phương thức đào tạo; các hình thức tổ chức hoạt động đào tạo; các hình thức kiểm tra đánh giá kết quả đào tạo.

Chương trình đại học là yếu tố then chốt được quan tâm hàng đầu ở bất kì một cơ sở đào tạo đại học nào. Chương trình sẽ quyết định nội dung, phương pháp dạy học. Chương trình dạy học đại học phù hợp sẽ có những tri thức khoa học mới mẻ, tích hợp, đa ngành, đáp ứng được nhu cầu người học và nhu cầu sử dụng sản phẩm đào tạo trong tương tác xã hội thực tế.

Học viện Chính trị Khu vực I, Học viện Chính trị Quốc gia Hồ Chí Minh ngày 14/4/2015 có Quyết định Ban hành chương trình đào tạo trình độ đại học ngành Chính trị học (điều chỉnh bổ sung, thay thế cho các chương trình đào tạo hệ đại học trước của học viện). Chương trình đào tạo hệ đại học chính trị mới tại Học viện Chính trị Khu vực I cho ba chuyên ngành: Chính trị học, Tổ chức, Kiểm tra. Chương trình Đại học chính trị năm 2015 đã được Bộ Giáo dục và Đào tạo Việt Nam phê duyệt, có quyết định ban hành và chính thức đưa vào áp dụng trong đào tạo đại học tại học viện từ năm học 2015 - 2016. Tính đến thời điểm hiện tại, Học viện Chính trị Khu vực I đã đào tạo được 11 khóa học đại học. Chương trình đại học chính trị (ngành Chính trị học, Tổ chức, Kiểm tra) tại Học viện Chính trị Khu vực I năm 2015 ngoài việc cung cấp cho người học vốn tri thức xã hội, vốn tri thức chính trị, văn hóa nền thiết yếu hàm chứa bản sắc văn hóa dân tộc Việt Nam còn có độ mở linh hoạt, cập nhật những môn khoa học, ngành học mới, phù hợp và hiệu quả hơn cho sản phẩm đào tạo của học viện. Chương trình đã tiệm cận với nhu cầu sử dụng nguồn nhân lực lao động chất lượng cao cho xã hội hiện đại. Nó được xem là quá trình đưa ra các quyết định, sửa chữa những sản phẩm của các quyết định trên cơ sở đánh giá về chương trình liên tục tiếp theo sau. Vì thế, việc chỉnh sửa, bổ sung, hoàn thiện mỗi chương trình đại học tại Học viện thời gian tới cần tránh việc xây dựng chương trình đại học trong cơ cấu lựa chọn thành phần xây dựng chương trình nhằm đối tượng (được hiểu là còn có những nhân tố hạn hẹp về nhiều phương diện tri thức cũng tham gia phán quyết chương trình; những nhân tố này sẽ khó có thể đủ tri

thức, tầm nhìn để tạo ra một sản phẩm hoàn hảo, có độ tương thích cao trong hệ thống các cấp học giáo dục Việt Nam, trong các yếu tố cấu thành hoạt động dạy và học...); rà soát lại khi có thời gian, tránh việc xây dựng chương trình học đại học manh mún, tụn mún, thiếu khoa học, thiếu đồng bộ dẫn đến tình trạng thừa, trùng lặp nội dung trong một số môn học, thiếu những kiến thức nền cơ bản cần thiết cho người học; và cần tránh xây dựng chương trình học đại học một chiều, không có phân biệt từ các nhà khoa học cũng như từ xã hội.

Trong xu thế đổi mới tại Học viện Chính trị Khu vực I, chắc chắn trong thời gian tới lãnh đạo Học viện Chính trị Khu vực I sẽ bổ sung, chỉnh sửa chương trình giáo dục đại học không chỉ phù hợp với giáo dục đại học trong nước mà còn hướng tới chuẩn hóa giáo dục đại học phù hợp với xu thế chung của thế giới theo ISCED 2011 về giáo dục (Bảng phân loại quốc tế 2011) mà UNESCO đã xây dựng. Cụ thể như tiến tới mở rộng quá trình chuyển đổi văn bằng, di chuyển người học và người lao động, tăng cường hợp tác quốc tế trong giáo dục đại học... nhằm đáp ứng yêu cầu phân loại và đối chiếu quốc tế trong lĩnh vực giáo dục đại học.

Quá trình vận dụng, đánh giá chương trình đại học và cao cấp tại Học viện Chính trị Khu vực I hiện nay đã có sự tham gia, tương tác đánh giá của các tổ chức lãnh đạo quản lí ngoài học viện, của các doanh nghiệp, các cơ sở sử dụng người lãnh đạo quản lí, người lao động. Điều này cho thấy chương trình học đại học và cao cấp tại học viện đã quan tâm tới người học, quan tâm tới người sử dụng sản phẩm đào tạo của học viện, quan tâm đến đánh giá của xã hội để có cơ sở hoàn thiện chương trình đào tạo đại học tại học viện trong thời gian tới cho phù hợp với nhu cầu đòi hỏi của xã hội với nguồn nhân lực tri thức được đào tạo từ Học viện Chính trị Khu vực I.

2.2. Người thầy - giảng viên tại Học viện Chính trị Khu vực I

Chất lượng, thành quả giáo dục của cơ sở giáo dục đại học nào đều được quyết định bởi chất lượng và đạo đức của đội ngũ giảng viên của cơ sở giáo dục đó. Sự thật vô cùng đơn giản này thường bị nhiều người quên mất khi nhìn và đánh giá chất lượng của một trường đại học. Thực tế hiện nay, cuộc cách mạng công nghiệp 4.0 đòi hỏi trong đánh giá xác định chất lượng giáo dục đào tạo phải xác định lại vai trò của người thầy - người giảng viên. Đây là yếu tố quan trọng nhất ảnh hưởng quyết định đến chất lượng đào tạo đại học trong một cơ sở giáo dục đại học. Giảng viên đại học cần thoả mãn được cấu trúc nhân cách người dạy. Tức là giảng viên đại học cần có phẩm chất, nhân cách đặc trưng như yêu nghề, yêu quý và trân trọng người học; nhân ái, vị tha; trách nhiệm, gương mẫu. Giảng viên đại học phải thể hiện các năng lực giảng dạy đại học qua việc tự đổi mới, tự cập nhật tri thức mới; chế biến tài liệu; sử dụng ngôn ngữ; kĩ thuật dạy học; qua cảm hóa, ứng xử sư phạm với người học. Giảng viên đại học phải định hướng, tổ chức cho người học con đường ngắn nhất đến với tri thức môn học, khóa học. Giảng viên đại học phải có khả năng hiểu đặc điểm tâm lí người học để phán đoán, dự báo sự phát triển, đánh giá tiến trình và kết quả cuối cùng của người

học để đưa ra những định hướng tiếp theo giúp người học phát triển bản thân. Trong dạy học đại học, giảng viên đại học cần có các chiến lược khác nhau nhằm đánh thức và tạo hứng thú học tập ở người học, tạo tình huống mang vấn đề có ý nghĩa, cụ thể, chính xác, đích thực qua việc khai thác những tri thức trong sách giáo trình kết hợp với những thông tin cập nhật mà người học quan tâm, tạo cho người học thấy khả năng thành công trong việc học. Ngoài ra, giảng viên đại học còn cần biết giúp người học tự đặt câu hỏi và tìm giải pháp cho vấn đề học để họ thoả mãn nhu cầu tự sáng tạo và khẳng định hơn là chỉ nghe giảng viên trình bày. Tất cả đòi hỏi giảng viên đại học phải có chuyên môn sâu; có khả năng đặt câu hỏi mang tính khám phá, nêu vấn đề ở những mức độ khác nhau; có năng lực biến những điều trừu tượng thành những điều đơn giản dễ hiểu; có năng lực thay đổi hình thức và phương pháp dạy học; năng lực đánh giá; khiếu hài hước... Dạy đại học, giảng viên còn phải có kĩ năng sử dụng phương tiện giao tiếp bằng ngôn ngữ và phi ngôn ngữ đến mức nghệ thuật; có kĩ năng thấu hiểu mức độ tự duy và trạng thái cảm xúc của người học; có kĩ năng điều khiển quá trình giao tiếp theo mục đích giáo dục... Tóm lại, giảng viên đại học cần giúp người học biến những điều được học thành năng lực sáng tạo và phẩm chất cơ bản để hình thành nhân cách. Vì lẽ đó, giảng viên đại học nắm giữ trong tay một nghề rất đổi vinh quang nhưng cũng đầy khó khăn, gian khổ. Người giảng viên đại học có trách nhiệm, yêu nghề luôn phải nỗ lực học tập, sáng tạo, tự hoàn thiện miệt mài, không ngừng nghỉ... luôn chạy đua song hành với thời gian, với lượng tri thức mới tăng theo cấp số nhân của thời bão công nghệ thông tin trong thế kỉ XXI... Giá trị của giảng viên đại học hiện nay không phải chỉ là giảng bài mà còn là hướng dẫn, xúc tác giúp sinh viên biết tự định hướng trong học tập.

Trong "tổng hòa các mối quan hệ xã hội", giảng viên dạy đại học luôn phải gồng mình để cân chỉnh, chạy đua với thời gian, với áp lực sinh tồn của dòng chảy cuộc đời để đáp ứng những nhu cầu sinh hoạt tối thiểu của bản thân, của gia đình. Thực tế, đồng lương lao động vất vả của người giảng viên nghiên cứu đêm, ngày để có thể đứng trên bục giảng - thực hiện hoạt động giảng dạy - một hoạt động mà từ lâu đã được các nhà khoa học Mĩ đánh giá là một hoạt động vất vả và tương đương với lái xe tải 17 tấn - không thể đủ dùng cho các nhu cầu sống chính đáng của bản thân họ, chưa nói đến nhu cầu của con cái, cha mẹ và gia đình họ với bao mối quan hệ xã hội khác... Khó khăn là thế nhưng không ít khi những người giảng viên vẫn san sẻ cho những mảnh đời bất hạnh, đáng thương nào đó lỡ chạm vào tầm nhìn, trái tim vốn nhạy cảm của nghiệp làm thầy. Trước những thực tế này, Học viện Chính trị Khu vực I vẫn động viên, tạo điều kiện cho các giảng viên học tập, nâng cao trình độ nghiệp vụ chuyên môn; hoàn thiện các điều kiện nâng ngạch bậc nghề; giúp đỡ ngũ giảng viên tự hoàn thiện trên nhiều phương diện; yên tâm công tác, cống hiến cho sự nghiệp "trồng người", sự nghiệp xây dựng, đào tạo nguồn nhân lực chất lượng tri thức cao cho xã hội.

Trong những năm gần đây, chương trình đào tạo

đại học theo tín chỉ làm người dạy phải thay đổi tư duy, xác định lại vai trò dạy học của mình. Giảng viên trong học viện đã thích ứng với chương trình dạy học mới này. Các giảng viên trong học viện còn liên tục có các dịp học tập, thao giảng đánh giá người dạy để nâng cao chất lượng dạy học đại học; có đánh giá phản hồi từ người học sau mỗi môn học, sau mỗi kì học. Ngoài ra, giảng viên trong Học viện Chính trị Khu vực I liên tục có các lớp học nâng cao trình độ chuyên môn giảng dạy, trình độ phương pháp giảng dạy; trình độ nhận thức kinh điển Mác Lê-nin và tư tưởng Hồ Chí Minh; trình độ nhận thức cách mạng; trình độ khoa học công nghệ... Đây cũng là điểm khác biệt của Học viện Chính trị Khu vực I so với các cơ sở đào tạo đại học khác.

2.3. Người học - học viên tại Học viện Chính trị Khu vực I

Hệ đại học tại Học viện Chính trị Khu vực I với đặc trưng riêng của hệ thống trường Đảng, trường chuyên đào tạo cao cấp lí luận chính trị, lâu nay đã có sự chuyển mình thay đổi. Học viện Chính trị Khu vực I đã tuyển đúng, tuyển chất lượng các đối tượng sinh viên, học viên vào học hệ cử nhân, hạn chế được tối đa việc tuyển sinh những đối tượng có trình độ yếu kém vào học.

Thời gian tới, khi Bộ Giáo dục và Đào tạo giao cho tất cả các cơ sở đào tạo đại học quyền tự chủ, trong đó có tự chủ về tuyển sinh, mỗi cơ sở đào tạo đại học nói chung và Học viện Chính trị Khu vực I nói riêng có lẽ cần và nên xác định, định lượng rõ mặt bằng tiêu chí tuyển sinh người học về năng lực: trí, đức, thể, mĩ... Bởi trong bối cảnh mới, người học - học viên trở thành chủ thể tự giác, tự tổ chức và tự chịu trách nhiệm về quá trình nhận thức của bản thân dưới sự hướng dẫn, định hướng, xúc tác của giảng viên. Chất lượng của quá trình dạy - học đại học phụ thuộc nhiều vào việc cá nhân người học có tích cực, chủ động trong việc học hay không. Do đó, để đạt được hiệu quả của việc dạy học, phát huy tính chủ động của người học, người giảng viên đại học sẽ là người giúp người học chủ động tiếp nhận kiến thức mới trên cơ sở huy động kiến thức đã có, chủ động so sánh các góc nhìn khác nhau về kiến thức đã có với kiến thức nâng cao ở bậc đại học sao cho có thể biến những kiến thức đó thành kiến thức của mình. Các học viên tại Học viện Chính trị Khu vực I không chỉ thích ứng mà còn chủ động ý thức trước yêu cầu đòi hỏi phát triển toàn diện và của xã hội và đòi hỏi đáp ứng phương châm học tập của UNESCO. Người học, học viên tại đây đang học tập, tiếp thu tri thức đúng phương châm của UNESCO: "Học để biết, học để làm việc, học để làm người, học để chung sống với nhau" và cùng hướng tới "một xã hội học tập".

2.4. Giáo trình học tập

Mỗi cơ sở đào tạo đại học nói chung và Học viện Chính trị Khu vực I nói riêng cần có đủ giáo trình học tập các môn học trong chương trình đào tạo đã được Bộ Giáo dục và Đào tạo duyệt để hỗ trợ người học có nguồn học liệu định hướng học tập tốt nhất. Nguồn tài liệu, giáo trình học tập phải phong phú, đa dạng. Người học, đọc giáo trình bậc Đại học có thể so sánh, đối chiếu các giáo trình học với nhau khi họ có nguyện vọng, có yêu cầu... Hiện nay, còn có những môn học

trong chương trình người học chưa có giáo trình, tài liệu tham khảo hoặc chỉ có một tài liệu học tập chưa được cập nhật đúng với thực tế xã hội hiện đại. Cần tiến tới mỗi môn học khoa học ở bậc Đại học có nhiều giáo trình, đầu sách cho người học tham khảo. Tuyệt đối tránh tình trạng buộc người học phải học và trả bài theo một giáo trình duy nhất hay chỉ theo suy nghĩ, bài giảng của thầy. Cách làm này dù vô tình hay hữu ý cũng khiến người học thui chột đi khả năng tìm kiếm, cập nhật tri thức mới; thui chột đi khả năng so sánh, phân biệt, tìm tòi nghiên cứu...; không chỉ thế còn củng cố và gia tăng sự lười đọc, học, lười khám phá, sáng tạo của người học... Nó tạo hiệu ứng không tốt cho việc hoàn thiện tri thức và nhân cách người học. Học viện Chính trị Khu vực I giai đoạn hiện nay đã có động thái tích cực trong động viên người giảng viên - các nhà giáo tham gia nghiên cứu khoa học, tham gia viết giáo trình, viết sách tham khảo cho học viên. Hiện tại, Ban Giám đốc của Học viện Chính trị Khu vực I không chỉ xác định và đánh giá đúng vị trí của người giảng viên mà còn đề cao việc nghiên cứu khoa học, việc hoàn thiện các giáo trình học tập cho hệ đại học theo chương trình đào tạo đại học mới. Trong khi đó, theo tác giả bài viết này, khoảng 50 cuốn giáo trình hệ đại học chính trị của Học viện Chính trị Khu vực I được viết theo chương trình đổi mới, đã và đang trong giai đoạn hoàn thiện biên tập lần cuối để in, xuất bản phục vụ kịp thời cho đào tạo hệ đại học chính trị trong Học viện.

2.5. Cơ sở vật chất dành cho giáo dục đại học

Thời điểm này, Ban Giám đốc Học viện Chính trị Khu vực I đã quan tâm đặc biệt tới cơ sở vật chất phục vụ giảng dạy; tạo môi trường dạy - học khoa học, thân thiện, tích cực, hiện đại, tạo môi trường cảnh quan thân thiện, đẹp, xanh, sạch... kết hợp với môi trường rèn luyện thể thao, thể lực... Học viện đã trang bị hệ thống âm thanh, máy chiếu đa phương tiện cho từng phòng học. Môi trường học đường và cảnh quan trong học viện ngày càng xanh, sạch, đẹp, khang trang ... Hiện nay, cơ sở vật chất của trường đang đáp ứng tốt yêu cầu dạy học và chuẩn bị có kế hoạch nâng cao. Các đầu tư cho hoạt động dạy - học như: bằng, phần viết chất lượng cao, bục giảng, các thiết bị hỗ trợ dạy học phù hợp đã góp phần tạo tâm thế dạy học tốt cho giảng viên, học viên trong lớp học... góp phần tạo không khí trang trọng, tiện dụng, sạch đẹp, tạo môi trường dạy - học chất lượng hơn nơi giảng đường. Tất cả những thay đổi lớn, nhỏ về cơ sở vật chất trong Học viện Chính trị Khu vực I đang góp phần tích cực nâng cao chất lượng giáo dục đại học trong học viện nói riêng, trong hệ thống học viện nói chung.

2.6. Cơ chế chính sách, quản lý quá trình giáo dục đại học

- Quá trình học đại học xuất phát từ nhu cầu tự thân của người học trước thực tiễn đòi hỏi của xã hội. Thời gian tới, Học viện Chính trị Khu vực I thiết lập được cho học viên mối liên hệ tốt hơn nữa với các cơ quan, các tổ chức xã hội có nhu cầu sử dụng nguồn nhân lực đại học của học viện từ khi học viên còn đang học tập sẽ tạo được động lực cho quá trình và mục đích học tập của học viên. Người học sẽ tích cực, say mê hơn trong học tập, tăng chất lượng và hiệu quả học tập. Xã hội, các cơ

quan, ban, ngành có người đi học tạo được một hành lang pháp lý thông thoáng, tạo điều kiện hỗ trợ tốt về tinh thần, vật chất cho người đi học hệ đại học sẽ có giá trị thiết thực trong việc nâng cao chất lượng giáo dục đại học hiện nay. Tương lai không xa, khi quyền tự chủ trở thành hiện thực trong mỗi cơ sở giáo dục đại học thì càng cần các cơ sở đại học, trong đó có Học viện Chính trị Khu vực I càng cần gắn kết mật thiết hơn với các doanh nghiệp, với các cơ quan, các tổ chức xã hội, với thể giới việc làm trong và ngoài nước để hướng tới mục tiêu nâng cao chất lượng đào tạo.

- Quan tâm đến chính sách, chế độ cho giảng viên - người thầy tại Học viện Chính trị Khu vực I: Học viện Chính trị Khu vực I, Học viện Chính trị Quốc gia TP. HCM với chức năng vị trí chủ đạo mà Ban Tổ chức Trung ương, Đảng và Chính phủ giao phó là đào tạo cao cấp lý luận chính trị, đồng thời còn quan tâm phát triển đào tạo, giáo dục đại học tạo cơ hội đáp ứng, thích nghi tốt với những thay đổi lớn trong môi trường kinh tế - xã hội trước nhu cầu về đòi hỏi nguồn nhân lực chất lượng cao.

3. Kết luận

Nâng cao chất lượng đào tạo hệ đại học 4 năm và hệ đại học văn bằng hai, Học viện Chính trị Khu vực I và các tổ chức xã hội hữu trách cần quan tâm, tác động, có chính sách đồng bộ cho cả sáu yếu tố trên. Sáu yếu tố là điều kiện cần và đủ để góp sức tạo ra sản phẩm tốt nghiệp hệ đại học chính trị, ngành tổ chức và xây dựng Đảng có chất lượng cao: có tri thức, có kỹ năng, có thái độ, cảm xúc tốt đủ để nhận biết, gìn giữ, bảo tồn, lưu truyền, phát triển, quảng bá truyền thống văn hóa của dân tộc trong nước và hướng ra toàn cầu... Các yếu tố trên sẽ tạo chuyển biến căn bản, mạnh mẽ, toàn diện về chất lượng, hiệu quả giáo dục, đào tạo trong học viện và hệ thống học viện; sẽ là động cơ tốt nhất vận hành cỗ máy giáo dục đại học trong các cơ sở đào tạo, góp sức "Giáo dục con người Việt Nam phát triển toàn diện và phát huy tốt nhất tiềm năng, khả năng sáng tạo của mỗi cá nhân; yêu gia đình, yêu Tổ quốc, yêu đồng bào; sống tốt và làm việc hiệu quả".

Ngoài việc chú trọng sáu yếu tố trên, tác giả còn tâm đắc với tư tưởng giáo dục của Cynthia Ozick khi bà quan niệm: "Nhiệm vụ của một trường đại học tiến bộ không phải là cung cấp những câu trả lời thích hợp, mà chính phải là đặt ra các câu hỏi thích hợp". Thời điểm Việt Nam xúc tiến "Đổi mới căn bản, toàn diện nền giáo dục" để giáo dục trở thành "quốc sách hàng đầu", thầy, trò Học viện Chính trị Khu vực I có quyền kỳ vọng một tương lai xán lạn xuất hiện trong thế kỷ XXI song cũng cần trực diện trước những câu hỏi: Trong thế kỷ nền kinh tế tri thức XXI, Học viện Chính trị Khu vực I và cả hệ thống Học viện Chính trị Quốc gia TP. Hồ Chí Minh liệu có hòa nhập được với xu thế giáo dục đại học chung của dân tộc và khu vực? Liệu có thực sự nâng cao được chất lượng đào tạo hệ đại học của mình? Chủ trương phân tầng giáo dục đại học thành đại học nghiên cứu, đại học ứng dụng và đại học thực hành, đồng thời khẳng định: "Phát triển giáo dục là quốc sách hàng đầu nhằm nâng cao dân trí, phát triển nguồn nhân lực, bồi dưỡng nhân tài" của Chính phủ Việt Nam hôm nay tác động đến sự phát triển

của Học viện Chính trị Khu vực I và cả hệ thống Học viện Chính trị Quốc gia TP. Hồ Chí Minh như thế nào? Học viện Chính trị Khu vực I cần sớm xác định hệ đại học trong học viện đứng ở vị trí nào, ở đâu ngoài nhiệm vụ chính trị được Chính phủ Việt Nam giao phó là đào tạo cao cấp lí luận chính trị sẽ lựa chọn hướng phát triển nào, chú trọng tâm điểm nâng cao năng lực hệ đào tạo đại học vào yếu tố nào trong sáu yếu tố trên để có thể tham gia hiệu quả vào tiến trình phát triển chính trị, kinh tế, văn hóa, môi trường xã hội của đất nước trong thế kỉ XXI?

Để Học viện Chính trị Khu vực I trở thành địa chỉ đào tạo nguồn nhân lực cán bộ lãnh đạo, cán bộ chính trị và tổ chức quản lí chất lượng đại học cao, uy tín trong toàn quốc cần sớm hoàn thiện chiến lược, tầm nhìn "tiên tiến, đổi mới", bắt kịp những xu hướng phát triển của giáo dục đại học trong nước, trong khu vực và toàn cầu. Học viện cũng cần sớm chọn được hướng phát triển tối ưu nhất, đồng thời phải gắn với chủ trương của Nhà nước về giáo dục và giáo dục đại học đã được thể hiện trong Luật Giáo dục và Luật Giáo dục sửa đổi, trong Hiến pháp năm 2013. Sớm có ưu tiên hàng đầu tối phát triển hoàn thiện đội ngũ giảng viên đại học trong môi trường giáo dục đại học hiện đại. Việc này là yếu tố quan trọng nhất tác động đến chất lượng giáo dục đào tạo trong học viện. Chỉ khi nâng cao được chất lượng đội ngũ giảng viên đại học, học viện mới thực sự nâng cao được chất lượng đào tạo hệ đại học. Song hành với đó Học viện Chính trị Khu vực I còn cần bắt kịp với đánh giá, kiểm định chất lượng giáo dục đại học trong và ngoài học viện theo Dự thảo về kiểm định chất lượng giáo dục đại học (lần 2) vừa được Bộ Giáo dục và Đào tạo công bố. Dự thảo mới với 111 tiêu chí đã quy định bộ tiêu chuẩn đánh giá chất lượng, chu kì kiểm định các cơ sở giáo dục đại học theo hướng tiếp cận quản trị đại học hiện đại, hội nhập... Làm được những điều trên, Học viện Chính trị Khu vực I sẽ nâng cao được chất lượng giáo dục đại học trong công cuộc

cách mạng công nghiệp 4.0 của thế kỉ XXI, mới hoàn thành được sứ mệnh của học viện với hiện tại, cũng như thực hiện được những nghĩa vụ và sứ mệnh lịch sử của học viện với quá khứ, với tương lai của đất nước, của dân tộc Việt Nam.

TÀI LIỆU THAM KHẢO

- [1]. *Cẩm nang nghiệp vụ dành cho hiệu trưởng và kế toán trường học, Luật Giáo dục sửa đổi bổ sung và những quy định mới nhất về Giáo dục - Đào tạo*, (2013), NXB Lao động.
- [2]. *Chiến lược Phát triển giáo dục đào tạo giai đoạn 2011 - 2020 theo Quyết định số 711/QĐ-TTg ngày 13/06/2013*.
- [3]. *Điều lệ trường đại học của Chính phủ - Ban hành theo Quyết định số 153/2003/QĐ - TTg ngày 30/07/2003*.
- [4]. *Điều lệ trường đại học của Chính phủ - Ban hành theo Quyết định số 58/210/QĐ - TTg ngày 22/09/2010*.
- [5]. Vũ Ngọc Hải, Trần Khánh Đức (đồng chủ biên), (2003), *Hệ thống giáo dục hiện đại trong những năm đầu thế kỉ XXI (Việt Nam và Thế giới)*, NXB Giáo dục, Hà Nội.
- [6]. Phạm Minh Hạc, (1995), *Giáo dục con người hôm nay và ngày mai*, NXB Giáo dục, Hà Nội.
- [7]. Phạm Minh Hạc, Trần Kiều, Đặng Bá Lãm, Nghiêmi Đình Vi, (2002), *Giáo dục thế giới đi vào thế kỉ XXI*, NXB Chính trị Quốc gia, Hà Nội.
- [8]. *Hiến pháp nước Cộng hòa Xã hội chủ nghĩa Việt Nam*.
- [9]. *Luật Giáo dục*, (1998), NXB Chính trị Quốc gia, Hà Nội.
- [10]. *Nghị quyết của Chính phủ số 14/2005/NQ-CP ngày 02 tháng 11 năm 2005 về Đổi mới cơ bản và toàn diện giáo dục đại học Việt Nam giai đoạn 2006 - 2010*.
- [11]. *Nghị quyết Hội nghị Trung ương 8 khóa XI về Đổi mới căn bản, toàn diện giáo dục và đào tạo - số 29 - NQ/TW ngày 04/11/2013*.
- [12]. John DeWey, (1916), *Dân chủ và giáo dục*, NXB Tri thức (bản dịch năm 2008 Phạm Anh Tuấn).

IMPROVING UNIVERSITY-LEVEL TRAINING QUALITY IN THE ACADEMY OF POLITICS REGION 1 - HO CHI MINH NATIONAL POLITICAL ACADEMY

Nguyen Thi Que Anh
Academy of Politics Region 1
Email: nguyenqueanh1969@gmail.com

Abstract: The fundamental and comprehensive renovation of higher education and the creation of high quality human resources are primary objectives of Vietnamese education in the present period. In front of changes in the social and economic environment of the country, this goal is creating new challenges for higher education institutions. To overcome all the challenges in the process of development and integration while affirming the position of training high-quality human resources, contributing to the growth and development of the country's economy, being along with the entire education renovation in Vietnam, especially with the positive turnout in university training, the Academy of Politics Region 1 has quickly entered the roadmap to improve the quality of undergraduate education in addition to improving the quality of high-level political theory. This article discusses six factors that directly affect the quality of undergraduate education, and open questions in the direction of improving the quality of undergraduate education at the Academy of Politics Region 1 before the policy of university categorization and before the technological revolution 4.0 of Vietnamese education in XXI century.

Keywords: Training quality; undergraduate education level; high quality human resource; political theory.